

Naturen på dyrkningsfladen

Bent Rasmussen, Økologisk Landsforening

NutriFair – 16. januar 2020

ØKOLOGIEN TAGER AFSÆT I FIRE GLOBALT GÆLDENDE GRUNDPRINCIPPER

SUNDHEDSPRINCIPPET

Økologisk jordbrug bør opretholde og forbedre jordens, planternes, dyrenes, menneskenes og planetens sundhed som en udelelig enhed.

RETFÆRDIGHEDSPRINCIPPET

Retfærdighed er kendetegnet ved ret og rimelighed, respekt, fairness og ansvar for den fælles verden, både mellem folk og i deres forhold til andre levende væsener.

ØKOLOGIPRINCIPPET

Økologisk jordbrug bør bygge på levende økologiske systemer og kredsløb, samarbejde med dem, efterligne dem og hjælpe med at bevare dem.

FORSIGTIGHEDSPRINCIPPET

Økologisk jordbrug bør drives på en forsigtig og ansvarlig måde for at beskytte nuværende og fremtidige generationers sundhed og trivsel og tage vare på miljøet.

Hvorfor bekymrer Økologisk Landsforening sig om naturen?

- IFOAM's fire økologiske grundprincipper
- Bestøvere – Naturlige fjender – Mikroliv i jorden
- Medlemmer med naturinteresser
- Forbrugere der forventer økologien leverer på VM 15

Hvad er egentlig det der natur for noget?

1. Biodiversitet og økologiske rum

Hvad er egentlig det der natur for noget?

2. Naturlige processer

SUCCESSION (Biologisk)

10.000 år

Årlig genstart

Sen bronzealder – 1000 f.Kr.

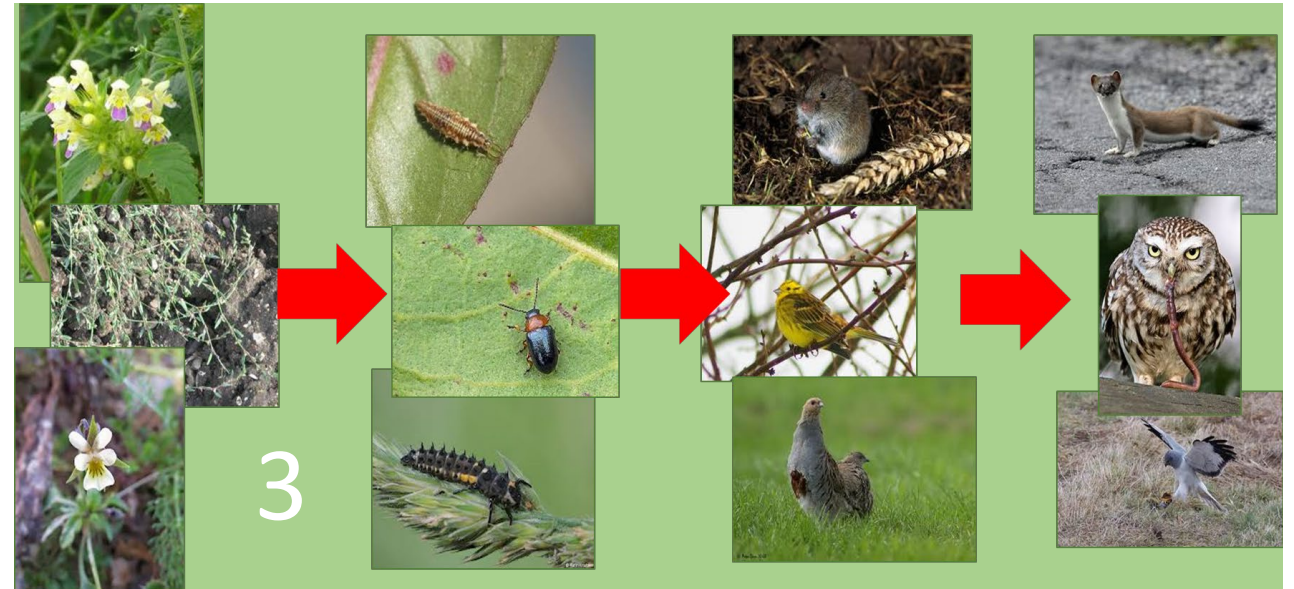
4.000 år

2019

AGERLANDSFØDEKÆDEN

- Ikke "enten-eller" men "både-og"
- Anerkendelse af agerlandsfødekædens værdi
- Økologisk landbrug er helhedsløsningen

Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

1. Respekt for det landskab og den historie ejendommen består af

Et landbrug i pagt med naturen værner om lokalområdets landskabelige æstetik, herunder egnstypiske landskabstræk, kulturhistoriske landskabelementer og udsigtspunkter.

Dette opnås ved, at landmanden er bevidst om, hvor disse findes på ejendommen, og at der tages hensyn til dem i gårdens udvikling og drift.

Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

2. Kender og plejer ejendommens udpegede og beskyttede naturtyper

Et landbrug i pagt med naturen værner om agerlandets udpegede og bevaringsværdige naturtyper (Natura 2000 og §3) ved at bevare dem og deres naturværdier for eftertiden.

Dette opnås ved, at landmanden er bevidst om deres tilstedeværelse, beskytter og plejer dem og skaber sammenhæng mellem dem, ved at udtage jord til nye naturområder.

det perfekte na
ter ejendommens ansva

Et landbrug i pagt med naturen deltager aktivt i arbejdet mod at opfylde målsætninger i nationale forvaltningsplaner for vilde arter af dyr og planter. Det gælder både indsatser for truede arter (krybdyr, padder, flagermus m.fl.) og indsatser mod arter som skal bekæmpes, fordi de regnes som invasive eller skadedyr (bjørneklo, mink, mårhund m.fl.).

Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

4. Bevarer og etablerer arealer med rindende og stillestående vand

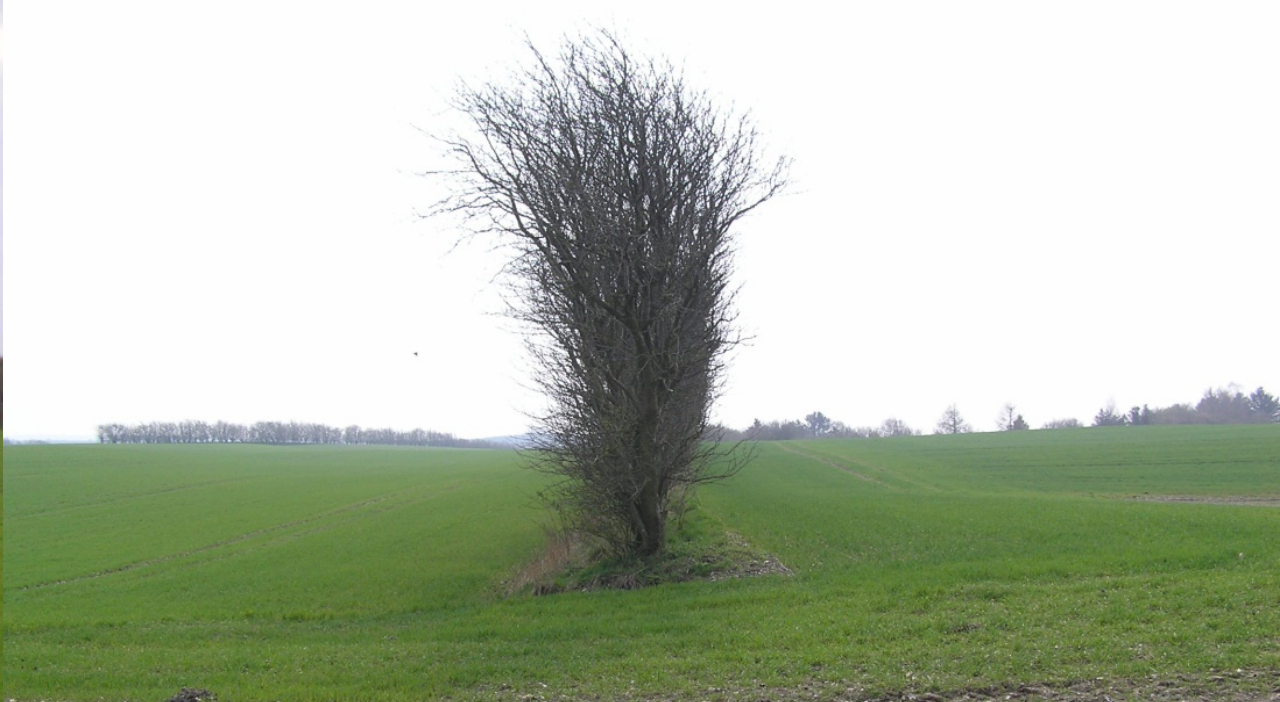

Et landbrug i pagt med naturen er bevidst om naturværdien af åbne vandspejl i landbrugslandet.

Landmanden beskytter og plejer de eksisterende vandløb og vandhuller for at bevare eller opnå en gunstig naturtilstand, og udnytter de muligheder, som ejendommen indeholder, til at etablere nye vådområder.

Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

5. Har varierede bevoksninger med træer og buske

Et landbrug i pagt med naturen værner om ejendommens bevoksninger med træer og buske. Det gælder for såvel egentlige skovområder som for mindre træ og buskbevoksninger ude i dyrkningsfladen – plantede eller naturligt opståede.

Landmanden plejer bevoksningerne mod en landskabstypisk tilstand med hjemmehørende træ- og buskarter, med dødt ved og andre forhold, der understøtter et varieret dyreliv.

Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

6. Har permanente græsarealer i flader og striber

Et landbrug i pagt med naturen er bevidst om naturværdien af permanente græsarealer på ejendommen.

Det gælder både større våde, tørre og næringsfattige arealer, der er udtaget/udtages af omdrift, og eventuelt plejes med ekstensiv afgræsning eller høslet, samt smalle bræmmer, der efterlades som tilgroet bufferzone langs eksisterende naturområder, markskel og andre landskabslementer.

Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

7. Opbygger en sund jord med rig jordfauna

Et landbrug i pagt med naturen er bevidst om værdien af jordbundens biodiversitet.

En mangfoldig jordfauna opbygges og opretholdes gennem gunstige jordbundsforhold, varierende sædskifter med efterafgrøder, skånsom jordbearbejdning og dødt organisk materiale, der kan omsættes af de jordlevende arter af dyr, svampe og bakterier.

Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

8. Har en varieret markflade i struktur af permanente landskabselementer

Et landbrug i pagt med naturen er bevidst om markfladens funktion for den fødekæde, der er tilknyttet det dyrkede landbrugsareal.

Landmanden bevarer og/eller etablerer midlertidige felter og striber, som udgør gode levevilkår for de marklevende arter i form af yngle-, skjule-, varme- og fødesøgningsted, som en integreret del af markens sædskifte og drift.

Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

9. Kender og bevarer ejendommens værdifulde punktbiotoper

Et landbrug i pagt med naturen respekterer selv små og enkeltstående naturelementers (punktbiotopers) værdi for plante- og dyrelivet.

Landmanden bevarer og beskytter derfor gamle hule træer, stenbunker m.m. mod skadelig påvirkning, genopretter forringede elementer og skaber nye elementer - gerne i sammenhæng med eksisterende større naturarealer.

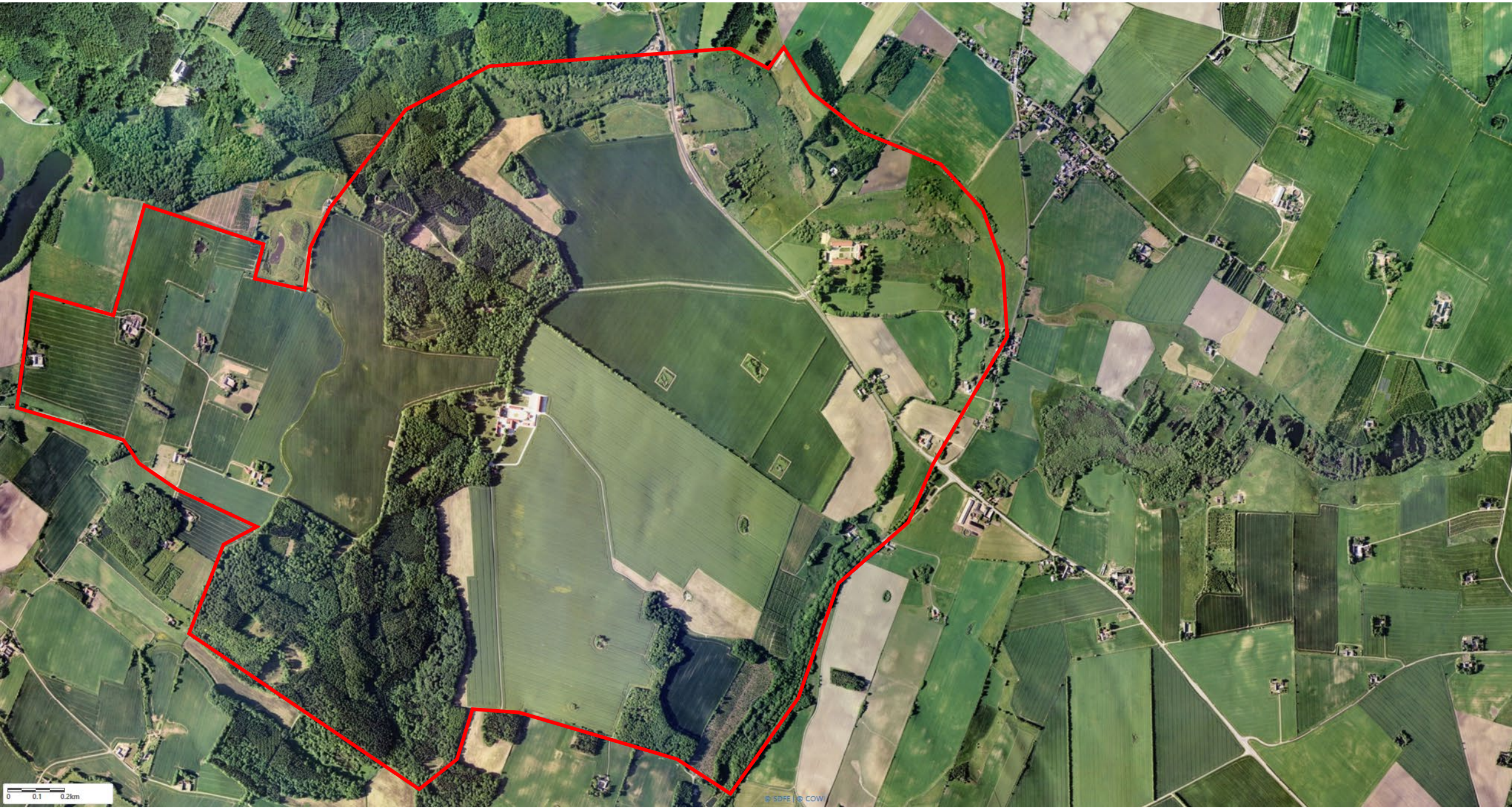
Hvordan ser det perfekte naturlandbrug ud?

10. Når ejendommens naturressource udnyttes, sker det med respekt

Et landbrug i pagt med naturen udnytter den naturressource, der findes på bedriften under stor respekt.

Uanset om denne udnyttelse omhandler en egentlig produktion, eller den foregår som rekreative aktiviteter, skal den ske på naturens præmisser, og i samspil med de naturlige processer, som har førsteprioritet.

0 0.1 0.2km

© SDFE | © COWI

fredskov

© COWI

